

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 5910/2/2018

Sentința Civilă nr.4860

Ședința publică din data de 26 noiembrie 2018

Completul constituit din:

**PREȘEDINTE IONEL FLOREA
GREFIER ANDREEA CRISTINA FERTU**

Pe rol se află judecarea cauzei de contencios administrativ, formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul ȘELESCU VASILICĂ, având ca obiect „ **constatarea calității de lucrător/colaborator al securității OUG nr.24/2008** ” .

La apelul nominal făcut în ședința publică , se prezintă reclamantul, prin consilier juridic cu delegație la dosar - fila nr.10, fiind lipsă pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței de judecată faptul că, la data de 16.11.2018, pârâtul a depus la dosarul cauzei întâmpinare, într-un singur exemplar, după care,

Curtea ia act de faptul că reclamantul nu a solicitat instanței de judecată încuviințarea de probe prin cererea de chemare în judecată și acordă cuvântul părții prezente în dezbaterile probatoriului.

Nemaifiind cereri de formulat, excepții de invocat, sau probe de administrat, Curtea constată terminată cercetarea judecătorească și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată.

Solicită instanței de judecată să constate pentru pârâtul Șelescu Vasilică calitatea de colaborator a securității, observând faptul că în notele informative date organelor de securitate, acesta s-a referit la persoane care audiau postul interzis Europa Liberă sau comentau negativ la adresa conducerii comuniste și a nivelului de trai din acea perioadă , respectiv, aveau atitudini deosebit de grave față de regimul comunist .

Consideră că prin aceste informații și prin sarcinile care s-au dat pârâtului, s-a vizat încălcarea dreptului la viață privată.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Deliberând, reține următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 26.07.2018 sub nr. 5910/2/2018 reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, a solicitat instanței de judecată ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, pe baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar, la această dată, să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Selescu Vasilică.

În fapt, domnul Șelescu Vasilică ocupă funcția de Primar al comunei Leleasca, județul Olt. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea

Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h) .

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/615/09.05.2018, domnul SELESCU Vasilică, de profesie casier în cadrul CPADM Leleasca, a fost recrutat în calitate de persoană de sprijin în anul 1988 de către Inspectoratul Județean Olt, în scopul încadrării informative la locul de muncă, precum și în comună. A semnat un Angajament, preluând numele conspirativ „TAMAȘ”.

În concluzie, a solicitat instanței de judecată să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Selescu Vasilică, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/1/615/09.05.2018.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

A reținut astfel, Notele informative identificate în dosarele de urmărire informativă ale unor consăteni ai domniei sale, furnizate de pârât sub numele conspirativ „TAMAȘ” în anul 1988:

„Sursa vă informează că m-am întâlnit ocazional la bufetul din Leleasca cu numitul M. M. din comuna Leleasca. Cu ocazia acestei întâlniri și a discuțiilor a venit vorba despre modul de trai din țara noastră, despre care sus numitul făcea afirmații negative cu privire la unele măsuri întreprinse de partidul și statul nostru. De asemenea, numitul mai spunea că ascultă posturile de radio străine și în mod deosebit Europa Liberă, afirmând că cei de acolo ar avea dreptate în legătură cu criticile pe care le aduc țării noastre; de față când făcea aceste afirmații era și numitul U. I.” ;

Acesta spunea ca :

„Mergând la Brutăria din satul Leleasca, m-am întâlnit cu numitul M. M.. Cu ocazia acestei întâlniri și a discuțiilor pătate a venit vorba și despre anumite greutăți cu care se confruntă țara noastră, prilej cu care sus numitul a făcut afirmații negative la adresa orânduirii noastre socialiste. De asemenea, a făcut afirmații necorespunzătoare cu privire la unele măsuri întreprinse de partidul și statul nostru, în special cu privire la retribuirea membrilor CAP și a modului de trai din țara noastră” ;

„Din discuțiile purtate cu numitul M. M. din comuna Leleasca, acesta spunea că în trecut se trăia mai bine față de prezent A venit vorba și despre anumite greutăți cu care se confruntă țara noastră, prilej cu care sus numitul a făcut afirmații negative la adresa orânduirii noastre socialiste; de asemenea a făcut o afirmație necorespunzătoare cu privire la unele măsuri întreprinse de partidul și statul nostru, în special cu privire la retribuirea membrilor cooperatori la care nu ajunge, spunea el, rația care li se cuvine” ;

„Sursa vă informează că numitul N. V. din satul Ștefănești, cu care am discutat în ziua de 09.05.1988 și care se exprimă că în ziua de azi se trăiește foarte greu la noi în țară și că au avut dreptate când muncitorii de la Brașov au ridicat necazurile pe care le întâmpină la locul de muncă. ”

„Din discuțiile purtate cu N. V. care este membru cooperador la CAP Leleasca, acesta făcea unele afirmații referitoare la modul de trai din trecut și prezent, mai spunea că în alte țări se trăiește mult mai bine în comparație cu traiul de la noi din țară, întrucât exportăm toate cerealele și nu avem ce mânca. El spunea că ascultă mereu <Europa Liberă> și zicea că ne discută și alte persoane din Occident de rău.”

Este de notorietate faptul că asemenea comentări privind măsurile luate de conducerea de partid și de stat erau complet interzise de regimul comunist, iar persoanele semnalate intrau în atenția organelor de Securitate.

De asemenea, comparațiile dintre condițiile de trai din Europa capitalistă și cele din România comunistă au constituit pentru Securitate, întotdeauna, motive de deschidere a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploator, în consecință asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Totodată, așa cum s-a reținut și în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste (f. 631), „Spre disperarea politrucilor din țară, Radio <Europa Liberă> a fost într-adevăr ceea ce s-a dorit a fi: ziarul vorbit al românilor de pretutindeni”. „Europa Liberă”, încă de la înființare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informații. „Europa Liberă” a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România și în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice și a statului de drept. În această situație, informații privind ascultarea și colportarea știrilor transmise de acest post de radio, se referă indubitabil la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De altfel, pe baza materialului informativ furnizat de către pârât au fost dispuse următoarele măsuri:

Sarcini: Sursa să mai stabilească și alte persoane care au auzit ce-a afirmat suspectul M. M.. Măsuri: Nota va fi atașată la mapa elementului.”

Sarcini: Sursa să ne redea aspecte concrete, cine a mai fost de față când acesta afirma aceste cuvinte. Să urmărească în continuare activitatea suspectului. Măsuri: Nota va fi atașată la mapa elementului.”

Sarcini: Sursa să urmărească în continuare activitatea suspectului. Să stabilească anturajul suspectului, cu cine discută, dacă este vizitat la domiciliu de persoane care au avut un trecut dubios. Măsuri: Nota va fi atașată la mapa elementului.”

Sarcini: Să stabilească dacă ascultă și colportează știrile posturilor de radio străine; dacă este văzut în anturajul elementelor ce sunt în evidența noastră și fac instigații la adresa noastră. Măsuri: Nota a fost exploatată la dosarul elementului.”

Sarcini: Sursa să urmărească în continuare activitatea suspectului, cu cine este văzut discutând, dacă umblă în anturaj cu persoane ce au avut un trecut dubios, dacă este vizitat la domiciliu de aceste persoane. Măsuri: Nota va fi atașată la mapa elementului.”

Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Șelescu Vasilică au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanței de judecată să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Selescu Vasilică.

În dovedirea acțiunii, a solicitat instanței încuviințarea probei cu înscrisurile existente la dosarul cauzei, filele 10-54.

La data de 04.09.2018 pârâtul Șelescu Vasilică a formulat precizări prin care a adus la cunoștință instanței de judecată faptul că niciodată nu a colaborat cu cineva de la securitate, acele note fiind dictate de către șefi de post. A menționat totodată faptul că niciodată cu a avut cunoștință despre persoanele la care se face referire.

La data de 25.09.2018, reclamantul a depus răspuns la întâmpinarea depusă de pârât, respectiv precizările mai-sus menționate, prin care a reiterat susținerile din cererea de chemare în judecată.

La data de 16.11.2018, pârâtul a depus noi precizări, prin care a reiterat susținerile potrivit cărora nu a discutat niciodată cu ofițerii de securitate menționați, iar notele de la dosar au fost scrise de milițienii din localitate.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea constată că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității, motiv pentru care prezenta acțiune este întemeiată și urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente:

Cu titlu preliminar, Curtea reține că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008 se arată că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008 rezultă că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarelor întocmite de Securitate sau care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității

de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securității, nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, nerealizând o justiție retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Așadar, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în fiecare caz în parte (în același sens pronunțându-se și Curtea Constituțională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

În cauza de față, Curtea reține că, așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/615/09.05.2018, domnul SELESCU Vasilică, de profesie casier în cadrul CPADM Leleasca, a fost recrutat în calitate de persoană de sprijin în anul 1988 de către Inspectoratul Județean Olt, în scopul încadrării informative la locul de muncă, precum și în comună. A semnat un Angajament, preluând numele conspirativ „TAMAȘ”.

În acest context, Curtea observă precizările depuse de pârât la dosar, prin care nu contestă expres această situație de fapt, susținând doar că acele note erau dictate de șefii de post, iar el a fost de acord fiind tânăr și având frică de organele de miliție..

Prin urmare, Curtea observă că pârâtul nu a contestat faptul că ar fi scris și semnat notele informative depuse la dosar.

În drept, instanța reține că potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relații verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (...)

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securității este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, a doua condiție vizează calitatea informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiție impusă de dispozițiile legale precitate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând informații sub formă de note scrise despre existența unor persoane ce făceau comentarii privind măsurile luate de conducerea de partid și de stat erau complet interzise de regimul comunist, respectiv făceau comparații dintre condițiile de trai din Europa capitalistă și cele din România comunistă.

În raport de conținutul înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, Curtea reține că, prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, iar acestea vizau îngrădirea dreptului la viață privată.

Sub aspectul celei de-a treia condiții enunțate, Curtea observă că interpretările

gramaticală, logico - sistematică și teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații.

Nu în ultimul rând, instanța observă că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008, care reglementează o situație de excepție în care persoana care a furnizat informații Securității nu este considerată colaborator.

În acest sens, Curtea reține că, fiind o normă de excepție, prevederile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008 sunt de strictă interpretare și aplicare, neputând fi extinse și la alte situații de fapt ce nu se circumscriu direct normei legale. De asemenea, Curtea reține că, pentru a fi incidente aceste prevederi, este necesar ca informațiile să fi fost cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată. Or, în cauza de față, pârâtul nu a fost judecat și condamnat pentru motive politice, nefiind îndeplinită situația premisă prevăzută de textul legal anterior citat.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată urmare a aprobării notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant, a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Așadar, fiind îndeplinite în cauză toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art.2 lit.b din OUG 24/2008, și a constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității în sensul legii.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I *Contencios administrativ* **PENTRU ACESTE MOTIVE**
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul, **ÎN NUMELE LEGII**
în dosarul acestei instanțe Nr. *5910/26.11.2018* **HOTĂRĂȘTE:**
se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF,
Admite cererea formulată de reclamatul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, strada Matei Basarab, nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **ȘELESCU VASILICĂ**, domiciliat în sat jud. Olt.

Constată că pârâtul a fost colaborator al Securității în sensul art.2 lit.b din OUG nr.24/2008.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare; recursul se va depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi, 26.11.2018.

PREȘEDINTE,

Ionel Florea

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. **Andreea Cristina Fertu**
Scutit de taxa în sumă de lei

GREFIER ȘEF,

Definitivă până la data 06.01.2019